



Radosna MISIJSKI LIST vijest

Spomen na nadbiskupa

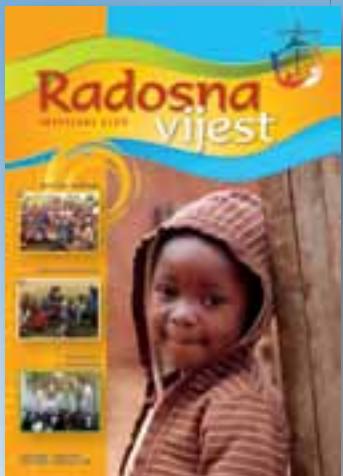


Blažena Marija Terezija



Ekumenizam
u svakodnevici





Apostolat molitve

Da pastiri Crkve s dubokom ljubavlju
prate svoje vjernike i u njima oživljuju
njihovu nadu.

Sadržaj

Uvodnik U središtu Iz života naših misionara

Intervju Apostolat molitve Vijesti iz Crkve u Hrvata

Iz dnevnika misionara Misijski velikani

Kunta Kinte	3
Bog u svetom hramu ili narodu?	4
Zahvala za susrete prijateljstva i darivanja	6
Bl. Marija Terezija od sv. Josipa – čuvarica života i obitelji	7
Spomen na nadbiskupa mučenika	8
Radost zbog prisutnosti katoličkih redovnica	9
Ekumenizam u svakidašnjici	11
Osmjesi na licima siromašnih ljudi	12
Misijska nakana za studeni	14
Misijska nedjelja u Studencima	15
Proslava misijske nedjelje u župi Lug - Brankovići	15
Misijska nedjelja u Župi Srca Marijina	15
Svaki kršćanin je misionar	16
Proslava misijske nedjelje u Drnišu	17
Misijski tjedan u župama Umaško-opratljskog dekanata	17
Misijski tjedan u župi Pitomača	17
Proslava misijske nedjelje u Kašini	18
Proslava misijske nedjelje u Podstrani	18
U Nushindiju imamo "svoju" kuću	19
Sv. Gvido Marija Conforti, osnivač misijske redovničke držbe	21
Spomen na vlč. Vladimira Krizmanića	23

Impressum

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini

Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** don Ivan Štironja

Godišnja preplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD

Tisk: Grafička Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adresu i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Nova ves 4, HR - 1000 ZAGREB
Tel. 01/46 69 253, Fax 01/46 69 254
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski ţiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR00
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 0387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.misijo.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Kunta Kinte

Nadahnuće za ovaj uvodnik našao sam u tužnim sudbinama izbjeglica s Bliskog istoka koji ovih mjeseci dolaze u Europu, koja je za njih postala poput "obećane zemlje". Izbjeglice, koje većina od nas gleda na TV-u iz ugodnih naslonjača, ljudi su koji su morali ostaviti svoj dom i svoju domovinu i otići u nepoznato, ne znajući ni hoće li ikada stići na odredište ni što ih tamo čeka. Oni sanjaju o boljem životu, o životu dostoјnu čovjeka, stvorena na sliku Božju. Njihove sudbine podsjetile su me na jednu TV seriju koja je bila prikazana krajem 70-ih godina prošlog stoljeća na sarajevskoj televiziji, a zvala se Korijeni. Bila je to gorka priča o američkim crnim robovima, a snimljena je po knjizi Alexa Haleyja Roots: *The Saga of an American Family*.

Glavni lik u njoj zvao se Kunta Kinte, koji je bio sin Mandinka, poglavice iz današnje Gambije. Otac i majka odgojili su ga da živi iskreno i pošteno, da cjeni zajednicu, da se slaže sa svima i da poštuje starije. Naučili su ga da ne vara i ne laže i da bude ponosan na svoje.

Godine 1767. ugrabili su ga bijelci i nakon teška maltretiranja i batinanja stavili mu lance na ruke i noge te ga odvukli na brod koji je plovio u zemlju "Jenki-ja", u Sjevernu Ameriku. Cijelim putem razmišljao je o tomu zašto su bijelci tako okrutni i zaključio da je to zato jer "nemaju boga", jer ništa i nikoga ne poštuju! Kuntu Kintea su prodali nekomu gospodaru, od kojeg je četiri puta neuspješno bježao. Nakon posljednjeg bijega odrezali su mu desnu nogu, da mu to više nikada ne padne na pamet. Priča nas je potom vodila preko njezinih potomaka, do američkoga građanskog rata i do ukidanja ropstva u SAD-u.

Migranti su poput Kunte Kintea otišli silom sa svojeg ognjišta i najradije bi da se vrate... Ali kamo? Zašto su uopće i morali otići i tko je tomu krv? Čujem kako se mnogi ovih dana pitaju dokle će ti migranti dolaziti i kamo sve to vodi... Sjetite se, jučer smo to bili mi Hrvati! Danas su to oni. Prisjećam se slavnog govora Martina

Luthera Jr. koji je održao povodom Hoda na Washington 28. kolovoza 1963. pred 250 000 ljudi na Lincoln Memorialu, naslovljena *I Have a Dream*: "Sada je vrijeme da obećanja demokracije postanu stvarnost. Sada je vrijeme da se izade iz mračne doline rasne podjele i da se krene svijetlim putem pravednosti za sve rase. Sada je vrijeme da se naša nacija iz tapkanja rasističke podjele izdigne i učvrsti u bratstvu svih rasa. Sada je vrijeme da se dopusti da pravednost postane stvarnost za svu Božju djecu."

I završavam mislima svetog oca Franje koje je uputio u povodu Svjetskog dana selilaca i izbjeglica 2014.: "U dobu velikih migracija, veliki broj ljudi napušta domovinu i kreće na opasni put nade noseći sa sobom želje i strahove, u potrazi za humanijim uvjetima života. Nerijetko, međutim, ta migracijska kretanja pobuđuju nepovjerenje i neprijateljstvo, čak i u samim crkvenim zajednicama, prije nego se uopće ljudi potrude upoznati prošlost, progon ili bijedu ljudi koji se odlučuju na taj korak. U tome slučaju sumnje i predrasude su u opreci s biblijskom zapovijedi da se stranca u potrebi primi s poštovanjem i solidarnošću. (...) Na globalizaciju migracije potrebno je odgovoriti globalizacijom ljubavi."



Piše vlč. Antun Štefan





Piše dr. Milan Šimunović

Pretpostavljam da bi se ovaj naslov pokojemu čitatelju mogao činiti zbunjujućim. Naime, mnogi, koji su već "riješili pitanje" da Bog nije negdje "gore u nebesima" i dalek, na pitanje gdje je Bog odmah će odgovoriti: u Crkvi, u liturgiji, u mojoj duši, pogotovo kad se pričestim i sl.! Međutim, postavlja se pitanje ne shvaća li se to suviše obredno, pritom držeći da je Bog ipak daleko, ne toliko među ljudima. U dalnjem razmišljanju molio bih one koji to mogu da sami pronađu biblijsko uporište što se tiče nekih mojih daljnijih tvrdnji.

1. Hram ili narod?

Netko bi mogao opravdano primjetiti da su te stvari jasne. Bog je u "svom svetom hramu", kako je mislio već starozavjetni čovjek, koji je video sve u Kovčegu saveza, u Božjim zapovijedima, kasnije u jeruzalemskom Hramu, u sinagogama. I sam je Isus onamo zalazio, već od dječaštva hodočastio. Ali je činjenica da je jednog dana, pred samu smrt, isprevrtao trgovačke stolove pri tom hramu, sve rastjerao i uzviknuo da je on taj novi "sveti hram", koji se može i razoriti, ali će on trajno živjeti.



Bog u kršćanskoj zajednici (3)

Bog u svetom hramu ili narodu?

I zato je Isus, ne vežući se samo za koji prostor, makar i posvećen, išao od sela do sela, šaljući učenike kao preteče (odredene promatrače) da pripreme put, da bi navještao kraljevstvo Božje, a to je novi način susretanja s Bogom, u "Duhu i istini", tamo gdje ljudi žive sa svojim radostima i žalostima. Kuda god je prolazio, činio je dobro, ljudi su se oduševljivali, makar im nije bilo lako prihvati taj prvi novi navještaj. Istina, sve je to bilo na crti starozavjetnih proroka, ali u bīti, ipak, nešto sasvim novo. Jer taj narod će nastati drugačijim vršenjem volje njegova Oca i susretanjem s njime u svakodnevnom životu, u dobru i zlu.

Isus je otvoreno pokazao da ljude ne će spasiti sjaj Hrama, obredi, žrtve, a osobito pretjerani propisi koje veliki svećenici i starješine "tovare na leđa naroda". I svatko tko bi prekršio koji zakonski članak, teško bi zgrijeo protiv Boga sudca, bez obzira na to što se u isto vrijeme ugnjetavalо "sirote i udovice", a sveti poglavari hodali u haljinama "s dugim resama". Tako se može reći da je započeo proces svojevrsne "sekularizacije" ishitrene pobožnosti, koja često nije imala posebne veze sa svetošću i bogobojaznošću, što dijelom i da-

nas traje. Međutim, jednostavni i skromni, s osjećajem veće grješnosti, uviđali su da je to ipak jadno stanje i shvatili da se u Isusu krije spas, uz uvjet da se dogodi promjena, odnosno obraćenje, kao što je to bio slučaj sa Zakejem.

Od takvih je Isus htio stvoriti svim novu zajednicu, za koju će se moći reći da je Bog u njoj prisutan. Pa već sam način izbora prvih učenika, najobičnijih ljudi, bio je vrlo znakovit, odnos prema njima vrlo neobičan, jer ih je "nazvao prijateljima", sa silnim povjerenjem ako se budu dali voditi od njegova Duha.

2. Administracija ili evangelizacija?

I ta dilema djeluje začudujuće. Jer svaka zajednica nužno mora imati svoju strukturu, držati se nekih kanona. Ipak, ako pomno čitamo evangelija, vidjet ćemo da je Isusov program prilično drugačiji od mnogih današnjih shvaćanja.

U novoj Božjoj zajednici ne će vladati načelo "tko je prvi i tko vlasnik", već služenja, bratstva i sestrinstva, s temeljnim zakonom ljubavi, osobito prema onima koji su potrebniji lijepe riječi, kruha i ruha. Zajednica u svijetu, ali ne od svijeta, putu-



juća prema "novomu nebu i novoj zemlji".

I dok je izraelski narod izlazio iz egipatskog ropstva, hodoao kroz pustinju, potom bio u raznim sužanjstvima, bio je uvjereniji da je Jahve, njihov Gospodin s njime, jer da toga nije bilo, situacija bi ih "žive progutala". Kad se "zavtorio" u hramove i uglavnom održavajući brojne propise, nabrajajući silne molitve, njihovo se srce, reče kategorički sam Isus, veoma udaljilo od Boga. Štoviše, trebala je doći "punina vremena" da se pojavi pravo kraljevstvo, sasvim novo Božje lice u Isusu Kristu, zahvaljujući i očekivanju i otvorenosti tolikih pravednika, poput Marije, Josipa i drugih. Očito, to se onima "na vrhu" nije moglo svidjeti, jer je poremetilo njihov poredak i životnu kolotečinu.

Kad je papa Franjo na samom početku pontifikata postavio pitanje o administrativnom ili evangelizacijskom pastoralu, to je mnoge zbunilo. A da i ne govorimo o "izlasku Crkve na periferije", višestruko shvaćene. Konkretnije rečeno: koliko je Bog u zajednici, zatvorenoj u sebe, ili bi ju trebala karakterizirati slika "prolaznika" ovom zemljom i svijest o obećanome "budućem vijeku".

Danas postaje sve jasnije da zatvorenost u župne urede i čekanje sa "servisiranjem" postojećih vjernika, makar i najsavršenijom liturgijom, nije više kriterij da smo sasvim na Božjoj strani. Zar nam sve veći odljev vjernika, i mlađih, čak i u neke čudne duhovne pokrete, ne govor da "ovakva župa" dolazi u pitanje? To je tim očitije ako se naše liturgije znaju pretvoriti u vrlo dobro izrežirane priredbe, s govorima, pogotovo negdje pod budnim okom ceremonijara! U opasnosti je da se pretvore u nešto sasvim drugo od susreta s Uskrslim, koji se događa kada narod opušteno i radosno te sa živom vjerom sudjeluje, gdje u prvom planu nije "protokol", u kojem nemalen broj pjevačkih zborova narodu "otima" ono što je njegovo, a to je aktivno sudjelovanje. Ne vidimo li (barem na ekranu) kako se u misijskim

zemljama liturgija slavi, kako su, uostalom, i neki zapadni liturgičari govorili, kao "igra pred Bogom", radost, zanos, sudjelovanje?

3. Eshatološka zajednica – učnjača ili moguća praksa?

Eshaton, ta posljednja vremena, liturgijska je tema u mjesecu studenome i na početku došašća. "Život budućega vijeka", što Bog pripravlja svojemu narodu, trebao bi se vidjeti među kršćanima velikim dijelom već sada. Zato opravданo naš velik učitelj o. B. Duda govor o iruptivnoj eshatologiji, što znači da je Bog definitivno ušao, na neki način već prodro u našu povijest, želi ostati među nama, da nas povuče naprijed, uz uvjet da se počne događati nešto novo, ono istinski Božje, što zovemo spasenjem.

Nema sumnje da je mnogima, dijelom i posvećenijim osobama, teško slušati govor o nekom bratstvu i sestrinstvu, o idealu prve kršćanske zajednice. To postaje gotovo deplasirano u vrijeme galopirajućeg individualizma i elitizma. Zar često ne prevladava kruta administracija, a da još uvjek nema prave svijesti o "izlasku među narod", inače sve zbnjeniji i ispačeniji? Zar naše zajednice, da bi svjedočile o Božjoj istinskoj prisutnosti, ne bi trebale doživjeti korjenitu promjenu, u prvom redu da budu eshatološke zajednice, koje već sada žive od radosti budućeg vijeka? Nije bitan broj, već kako ljudi doživljavaju to zajedničko okupljanje, a to znači da na prvom mjestu bude ljubav, praštanje, solidarnost, sve ono što je Isus naviještao i želi danas vidjeti. Bog upravo želi biti s takvim narodom, na "poprištu života".

Stoga naše župe moraju iz "servisa" prijeći u ponudu, u poziv. One su samo određene "misijske postaje" odakle se odlazi "na periferije". Pogledajmo neke sekete, poput Jehovinih svjedoka i dr. A mi smo se toliko "standardizirali i institucionalizirali" da, jednostavno, više nemamo osjećaja za zajedništvo i drugovanje. Po-

Danas postaje sve jasnije da zatvorenost u župne urede i čekanje sa "servisiranjem" postojećih vjernika, makar i najsavršenijom liturgijom, nije više kriterij da smo sasvim na Božjoj strani. Zar nam sve veći odljev vjernika, i mlađih, čak i u neke čudne duhovne pokrete, ne govor da "ovakva župa" dolazi u pitanje? To je tim očitije ako se naše liturgije znaju pretvoriti u vrlo dobro izrežirane priredbe, s govorima, pogotovo negdje pod budnim okom ceremonijara!

Ne vidimo li (barem na ekranu) kako se u misijskim zemljama liturgija slavi, kako su, uostalom, i neki zapadni liturgičari govorili, kao "igra pred Bogom", radost, zanos, sudjelovanje?

stoje razne institucije, uredi, odbori, povjerenstva, a sve je manje vjernika. Europska je Crkva sve to imala, ali je počela shvaćati da to nije na "prvom mjestu", već "živa zajednica vjernika", koja svjedoči o Božjoj prisutnosti.

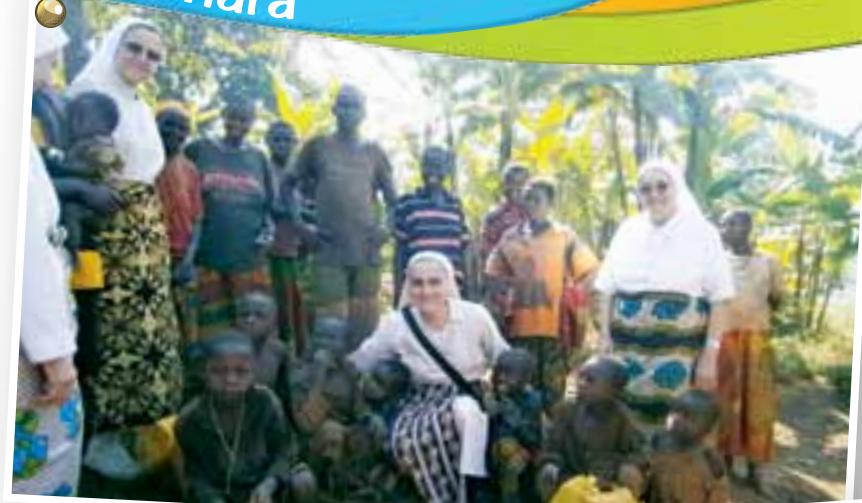
Očito je da izlaz nije u problematiziranju, a pogotovo ne u kukanju, već u "zbijanju redova" oko Isusa, s kojim se moramo, u meditaciji i molitvi, daleko više savjetovati, oslanjajući se na njegov Duh, da bismo bili plodniji akteri u "posljednjim vremenima", koja su zapravo već nastupila. Bit će to izazov i za naša misna okupljanja, uz osjećaj za potrebu drugih, osobito katehetskih susreta, na kojima će se vjernici, makar bili i mala šačica, pitati kako biti više Božji, kako više zavoljeti Isusa i njegov put, a ne udaljavati se jedni od drugih, što se događa i među Bogu posebno posvećenim osobama. Ne očekuje li Isus od nas da se ne posvećujemo samo očuvanju postojećega stada, već i "traženju izgubljenih ovaca", kojih je danas više nego onih koji misle da su "na sigurnome".



BURUNDI
– s. Agnezija Bilić

**Dragi prijatelji misija i čitatelji
Radosne vijesti!**

Nakon duže stanke evo da vam se javim i obavijestim vas da sam sretno stigla u Burundi. Tri mjeseca boravka u domovini i puno je i malo. Mogu samo reći da je za mene to bila velika milost Božja, na kojoj od srca zahvaljujem dragom Bogu i mojim poglavicom u družbi, koje su mi toliko toga omogućile. Ja sam još sretnija obogativši se susretima sa svima vama, znajući da imam veliku podršku u vama u domovini: Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj!



Zahvala za susrete prijateljstva i darivanja

U susretima primih podršku, molitvu i materijalnu pomoć za potrebnu braću u Burundiju, kao i za naše zajednice u Africi. Ovo moje javljanje neka bude prožeto u prvom redu zahvalom svima vama! Budući da sam tek došla, nisam još u stanju opisati vam neko događanje ovdje u Burundiju, osim što vam želim staviti na srce molitvu za mir u Burundiju, koji ova zemlja naročito treba. Mi osobno, u ovom dijelu gdje živimo, nemamo problema, ali Burundiju u cjelini treba sigurnost i mir.

Evo da mislima prođem i spomenem kamo me je sve put nosio za vrijeme boravka u domovini. Početak je bio u Sisku, na susretu nas misionara s našim odgovornima za misije u domovini. To su bili mons. Slobodan Štambuk, biskup hvarsко-bracko-viški i mons. Vlado Košić, biskup domaćin susreta, kao i nacionalni ravnatelji Papinskih misijskih djela vlč. Antun Štefan i vlč. Ivan Štironja, s biskupijskim ravnateljima iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Zavaljujem svima spomenutima na obogaćenju duše i srca i svakoj pomoći duhovnoj i materijalnoj našoj misiji u Kirembi i meni osobno! Susret misionara je za mene veliko bogatstvo i radost, jer znam da nisam sama u misijskom poslanju i da iza svih nas stoji naša mjesna Crkva i vi,

dragi naši dobročinitelji. Zatim su slijedili moji posjeti mojim sestrama po zajednicama, gdje sam našla okrjepu za dušu i tijelo, posebno u duhovnim vježbama. Zahvaljujem svakoj pojedincoj sestri na susretu i podršci, molitvi i materijalnoj pomoći našoj misiji u Kirembi i zajednicama na afričkom području. Naravno da nisam zaboravila ni svoje podrijetlo i svoju obitelj. Hvala i članovima moje drage obitelji na radosti koju su mi priuštili!

U drugom dijelu mojeg boravka u domovini, boraveći kod svoje obitelji i posjećujući zajednice na zagrebačkom području, posebno mi je iskustvo i radost bila posjet župama koje su me ugostile s puno ljubavi i velikim srcem. Spominjem ovom prigodom i posebno zahvaljujem Župi Susak i župniku Tomislavu Debeliću, Župi Vodinci i župniku vlč. Anti Šišku, Župi sv. Leopolda Bogdana Mandića u Koprivnici i vlč. Dominiku Vukaloviću te misijskoj zajednici, Župi Pohoda Blažene Djevice Marije u Banjoj Luci, sa župnikom vlč. Žarkom Ošapom! Svima od srca hvala na srdačnom prijamu i pomoći koju ste mi uručili za potrebnu braću ovdje u Burundiju! Ja vam uzvrćam molitvom i preporukom da i vi nas ne zaboravite u svojim molitvama! Od dobročinitelja

koji su na drugim područjima, trebam spomenuti dobročinitelje u Sisku, Zagrebu, Malom Lošinju, Splitu itd. Svi ma od srca zahvaljujem i moram vam priznati da ste me se veoma dojmili svojom dobrotom i pažnjom. Misija nedjelja, koju Crkva slavi u listopadu, potiče me na zahvalnost dragom Bogu za poziv koji mi je uputio, da budem njegova misionarka na afričkom kontinentu. To je dar i milost, jer ja sama po sebi ne bih to mogla bez njegove pomoći. Potiče me i na to da budem odgovorna misionarka, svjesna poslanja koje mi je Crkva i družba dala. Velika je milost dati svoje skromne mogućnosti na raspolažanje tako veliku poslanju. Uvidam da Isus u mojoj životu ne čini ništa manje nego čudo. Kao što je učinio čudo umnoživši kruh, tako isto vidim kako moju slabost pretvara u snagu, malu klicu ljubavi pretvara u veliki plamen i veliku fizičku udaljenost pretvara u neizmjeran osjećaj blizine i radosti što pripadamo istoj vjeri u Crkvi i družbi te raznolikost nacija postaje bogatstvo koje me oplemenjuje.

Završit ću šaljući vam puno srdačnih pozdrava i kličući još jednom HVALA svima i neka vam ljubav Božja bude nagrada za sve što činite za nas u misijama!



Bl. Marija Terezija od sv. Josipa – čuvarica života i obitelji

Naša susjeda Chioma sretno je rodila. Sestre su opet isle dati krv i molile. Taj radosni događaj me veoma razveselio, ali i pokrenulo pravu rijeku sjećanja.

Jedna od naših kandidatica došla mi je reći: „Sestro, Chioma, Chima Žena je na terasi i želi razgovarati s vama.“ Našla sam ženu kako sjedi i briše suze. Odmah je počela pričati. Ovo joj je treća trudnoća. Prve dvije su završile operacijom, u kojima ni jedno od troje novorođenčadi nije preživjelo (jednom su bili blizanci). Sada je u šestom mjesecu trudnoće. Liječnik je rekao da će i ovaj put biti neophodna operacija. Ona se strašno boji, tim više što od posljednje operacije stalno ima problema. Išli su različitim liječnicima – čak i u udaljene bolnice, potrošili puno novca, no nema nikakva poboljšanja.

To je mlada žena, udana u obitelj nedaleko od našeg samostana. Njezin muž je nakon srednje škole radio kao pomoćni radnik na našoj kući. Otac mu je umro nakon duže bolesti, a majka već nekoliko godina ne može hodati. Nedavno je njegov brat (automehaničar) u eksploziji automobila na kojem je radio zadobio teške opeklne i proveo duže vrijeme u bolnici. Troškove liječenja uglavnom su snosili oni sami. Ukratko, to su mlati, radišni ljudi, koji su počeli ni od čega. Otvorili su malu trgovinu. No uslijed spomenutih problema potrošili su sve što su imali. Uz tešku materijalnu situaciju, tu je i tradicija: ako žena u prvih nekoliko godina braka nije rodila sina, suprug i šira obitelj može dovesti još jednu ženu, koja će „osigurati“ potomstvo. Nerijetko čak otjeraju jednu nerotkinju, jer to smatraju prokletstvom. Chiomin strah i plač bili su više nego opravdani.

Susretljivi liječnici

Preporučile smo joj da se moli našoj blaženoj utemeljiteljici i obećale da ćemo i mi moliti za nju, njezino dijete i obitelj. Napra-

vit će ultrazvuk, pa ćemo zajedno otići liječniku kojemu mi obično idemo i pitati ga za savjet. Otišla je kući bez suza, sa sličicom bl. Marije Terezije od sv. Josipa u ruci.

Brzo je dobila nalaz UZV-a te smo otišli liječniku, starijemu anglikanu, no veoma dobru dijagnostičaru. „Da, i opet će trebati operacija. Ja ju ne ću operirati, ali ću vas preporučiti svojemu prijatelju za kojeg sam siguran da će to učiniti najbolje što je moguće i molit ću ga da spusti cijenu koliko može.“ Odmah je nazvao liječnika i mi smo otišle k njemu. Našle smo starijeg liječnika, koji je, kako sam vidjela, pristupao pacijentima profesionalno, ali i s očinskom brigom. S obzirom na povremena manja krvarenja, zahtijevao je od nje strogo mirovanje, da bi sačuvala trudnoću.

Chioma je to shvatila ozbiljno. Sljedećeg je jutra došla na svetu misu u našu kapelu, a nakon mise se premjestila u „majčino svetište“. Budući da nije pokazivala nikakvu namjeru da ide kući, stavile smo joj madrac, dale ručak, a kasnije i večeru. Otišla je kad se počelo mračiti. Ranim jutrom je dolazila nekoliko dana, s čvrstom nakanom da čuva trudnoću u svetištu naše bl. Marije Terezije od sv. Josipa, naše utemeljiteljice!

Kad su se opet pojavila manja krvarenja, liječnik je savjetovao da dođe u bolnicu. Htio je da trudnoća traje još barem sljedeća dva tjedna, da bi dijete prebrodilo kritično razdoblje. No želio je biti spremna i u slučaju bilo kakve komplikacije odmah reagirati. Tražio je da s Chiomom dovezemo i moguće davatelje krvi, da bi se

NIGERIJA

– karmeličanke Božanskog Srca Isusova



odmah napravile i neophodne pretrage krvi. Bogu hvala, s. Ana Marija i dvije novakinje imale su istu krvnu grupu. Nakon samo nekoliko dana liječnik je zvao da se stanje pogoršava i da ju želi operirati. Trebao je krv, a spomenuo je i da će za dijete rođeno u sedmom mjesecu trudnoće trebati inkubator te ćemo ga trebati voziti u drugu, veću bolnicu.



KONGO
– s. Blaženka Barun

Spašeni životi majke i djeteta

„Dobrovoljne davateljice krvi“ odmah su išle u bolnicu u Orlu dati krv, a onda su ostale moliti i hrabriti prestrašena i zabrinuta supruga. Liječnik nam je kasnije rekao da je operacija bila izuzetno teška i opasna: zbog loše obavljenih ranijih operacija. U opasnosti je bio život i majke i djeteta. „Bilo je veoma teško, no cijelo sam vrijeme bio miran, jer sam znao da su vaše molitve iza toga.“ Kasnije je i Chioma pričala: „Veoma je čudno da sam se tog jutra, unatoč temperaturi, osjećala dobro i nekako smirenio.“

Operacija je trajala dugo, no sretno je prošla. Medicinske sestre su donijele novorođenče, a kasnije dovezle i krevet sa Chiomom. Dječačić je bio vrlo sičušan, ali je normalno disao! Liječnik gotovo da nije mogao vjerovati da novorođenče ne moramo voziti u inkubator. Radosne, zahvaljivale smo majci utemeljiteljici za njezin zagovor, po kojem su spašeni životi majke i djeteta, a time i cijela obitelj. Svako dijete dobije dva imena: na engleskom (kršno) i na domaćem igbo jeziku (koje obično ima duboko značenje). Dječak je dobio ime Emanuel i Zoputachukwu ('Bog spasava').

Emanuel (Zoputachukwu) sad ima već tri godine. Svako jutro dolazi k nama u vrtić. Izrazito je drag i bistro dijete, osjetljivo za druge, a naročito voli malu djecu.



Spomen na nadbiskupa mučenika

Dirnula me ljubav i pomoć darovatelja koju sam primila. Zaista su misije djelo cijele Crkve, kao i svih ljudi dobre volje koji misle na potrebite. Divan je dragi Bog, sve je njegovo djelo. Osjećam se dužnikom praznih ruku, ali puna srca, pa sve Bogu izručujem. Iskreno i veliko hvala svima.

Divna su djela Božja koja živimo ovim narodom. U Godini posvećenog života vidljivi su plodovi, puna su sjemeništa, novicijati, brojna je mladost u skupinama za zvanja. Žed je za sakramentima, brojna su vjenčanja. Dane milosti – indulgencije teško je opisati, trebalo se to vidjeti da se doživi. Školstvo, zdravstvo, socijalna skrb, zatvorenici, djeca ulice, uglavnom je briga Crkve.

Dragi kumovi i dobročinitelji, svuda ste prisutni. Sudionici ste naše evangelizacije. Prisutni ste u molitvama svih nas. Bog vas blagoslovio i obilato uzvratio.

Mogu vam javiti radosnu vijest da je prvi od naša tri nadbiskupa mučenika, Christophe Munzihirwa, dobio naziv sluga Božji. Pokrenut je postupak za njegovu beatifikaciju – kanonizaciju. U Kongu je mnoštvo mučenika u svim krvavim ratovima.

On je prvi. Ubijen je prvi dan kad je pao naš grad Bukavu, 29. listopada 1996., gdje je rat i počeo. Bilo bi mi draga da se objavi njegova slika u misijskom listu *Radosna vijest*, uz nešto od ovog teksta koji pišem. Znao je što ga čeka i nije se povratio. „Mogu ubiti mene, ali istinu ne“, ponavlja je.

U silnoj panici, strahu i totalnoj nesigurnosti sačuvao je mir, hrabrio druge, zbrinjavao i spašavao najugroženije. Pozvao je i molio svećenstvo i redovništvo da ostanemo uz narod. Baš kad je bio na putu da zbrine ugrožene, ubijen je usred grada. Tijelo mu je ležalo s oko 2500 ubijenih. Vijest smo dobili sutradan iz Vatikana. Teškom mukom je postignuto da ne bude bačen s drugima u rupe, jer cijeli grad je bio groblje. Danas taj dio grada nosi njegovo ime, rese ga njegove slike. Subrat je Svetog Oca, isusovac.



ISLAND
– s. Celestina Gavrić



Radost zbog prisutnosti katoličkih redovnica

Dragi prijatelji misija!
Širom domovine, ali i cijelog svijeta okupljamo se osobito u mjesecu listopadu oko širenja Isusove radosne vijesti. Za neke je ovaj mjesec značajan za zalaganje za misije, dok ste vi mnogi u misijama sve vrijeme, što mi misionari „na terenu“ stalno osjećamo i proživljavamo. Hvala vam! Sigurna je i istinita riječ da smo misionari skupa, zajednički.

Zahvaljujući vama i svima onima koji ovo neće čitati, ali imaju srce kao što je vaše, i mi ovdje na sjeveru Islanda uspjevamo raditi i živjeti za misijski ideal i zadaću, tj. obvezu svakoga krštenoga.

Već dva mjeseca pokušavam vam pisati o nekim misijskim radostima ovdje na Islandu, pa me uvijek nešto spriječi. Nadam se da će sada dovršiti zadaću.

Kupnja i uređenje kuće u Dalvíku

Mi karmeličanke Božanskog Srca Isusova osobito smo radosne i zahvalne dragomu Bogu i svim dobročiniteljima što je konačno uspjelo da u mjestu Dalvík, koje je 42 km od nas, kupimo kuću s malom okućnicom, a uz nju je prazan prostor, od kojega je polovicu gradska uprava obećala pokloniti za naš pastoralni program. Tri godine se skupljalo za tu kupovinu i konačno je postignuta, a sad su na redu popravci, malo preuređenje, da bi se mogla služiti sveta misa svake nedjelje, pa onda srušiti ono što je ionako već gotovo palo i to dotjerati i izgraditi za uporabu. Time bismo dobile oveću sobu ili malu dvoranu za svetu misu i vjerouauk, tri sobe za sestre, kuhinju i još jednu vjerouaučnu sobicu i sobu za eventualno noćenje svećenika. A ako sve prošnje i molbe budu dobro tekle, onda bi se izgradila oveća kapela, dijelom na okućnici kuće a dijelom na darovanom zemljištu.

Čemu sve to?

Već više godina pratimo kako nam broj vjernika u Dalvíku i dva obližnjima mjestima raste, a nemamo mogućnosti redovne pastoralne brige za njih. Jednom mješevno unajmimo luteransku crkvu za misu, a onda se sve češće događa da oni trebaju svoju crkvu i u vrijeme kad bi ju nama iznajmili. A ondje je samo djece i mladih gotovo 50. To nam je padalo sve teže, a biskupija je još na nekoliko mjesta pokušavala doskočiti istoj potrebi. Ta su mjesta veća, pa se o nama nije moglo misliti, niti predvidjeti koliko bi se još trebalo čekati. Budući da smo i župnik vlc. Hjalti i mi sestre bili bespomoći, razumijevanje nam je pokazala naša vrhovna poglavarica, majka Angelina, i pokušala tražiti rješenje za nas. I eto, u tri godine je uspjela. Bogu hvala!

Naša su iskustva u Dalvíku, u ova gotovo tri mjeseca, ohrabrujuća. Islandani nekatolici pokazuju radost što smo barem povremeno s njima. U mjestu se u kolovozu odr-



žava veliko slavlje ribljih prehrambenih proizvoda, pa smo mi iskoristile „svolu kuću“, koju smo dobile 10-tak dana prije, i bile ondje tada prisutne. Cijelo su nam vrijeme dolazili da bi izrazili zahvalnost što smo ondje. Najtoplje nam se predstavila obitelj iz susjedstva, s druge strane ulice. Došli su svi – otac, majka i dvoje djece. „Hvala vam što ste kupile ovu kuću. Mi smo ovdje i računajte na nas kad vam što zatreba.“ Budući da se u takvim zgodama može nakupiti preradivog materijala, i mi smo skupljale boce i limenke od pića. A drugo jutro toga slavlja ta je obitelj donijela k nama veliku vreću punu tog materijala. I drugi su ponešto nakupili i donijeli. A i naši su vjernici onda uzimali što bi im bilo na putu, pa su donijeli.

Sredinom rujna smo organizirale ondje prodaju rabljene odjeće, koju smo dobile, a i svih mogućih i nemogućih stvarčica koje su nam ljudi ponudili. Prodaja nije dala puno novčanog priloga, ali su susreti bili od neprocjenjive vrijednosti. Mještani su se natjecali tko će pokazati više radosti zbog prisutnosti katoličkih redovnica.

Vjeronauk za prvopričesnike i krizmanike

A naši vjernici? O da, to je nešto ljudskim rječnikom neopisivo kako se moglo primijetiti da se osjećaju sigurnima jer i oni sada imaju baš svoje mjesto kamo mogu doći a da ne moraju misliti kad moraju otići. Neki već godinama nisu imali kontakta sa

svojom Crkvom, a sada je došla cijela obitelj i zanimaju se kako će to dalje biti.

Radosna je vijest da smo već počeli s vjeronaukom. Imamo osmero krizmanika za dogodine, dvije krizmanice u prvoj godini priprave, koje će primiti krizmu za dvije godine, pa onda devetero prvopričesnika prve godine i jednoga u drugoj godini. To je za našu dijasporu vrlo velik broj. A onda još jedna radost. Naime, ondje je misa druge nedjelje u mjesecu. Kapelan Adam je nedavno rekao: „Crkva je zauzeta i ne možemo imati svetu misu. Bismo li nekako stali u vašu kućicu?“ Ali još nije ništa ni početo oko uređivanja, a najprije će ionako trebati misliti na krov, koji curi, a ide zima. Vjerovali ili ne, uspjeli smo staviti stol za oltar u jedan kut najveće sobe, koja i treba biti uređena za privremenu kapelu, i bilo nas je na misi četrdeset i dvoje. Nekako smo stali, kao sardinice, ali sretni i dragom Bogu zahvalni na providnosti i dobrim srcima koje on sam oplemenjuje.

U Dalvíku imamo također i obitelj u kojoj je otac Islandanin, obraćenik. Njegov stariji sin je u dobi za prvu godinu priprave za prvu pričest. U skupini od osmero djece samo taj maleni nije Poljak, ni po ocu, ni po majci. Ono deveto dijete stanuje daleko, pa ne dolazi redovito, a kad bi mogao dolaziti, bilo bi nam puno lakše, jer je iz obitelji Rumunja koji se dobro služe islandskim. Djeca iz poljskih obitelji često zaborave na

islandske i između sebe govore samo poljski. Maleni se iza prvog sata potužio tati na to.

I meni je teško da u svojoj zemlji tako prolaze, ali što mogu? Razgovarali smo i zaključili da mu mi odrasli trebamo pomoći da to nadide, a ja ću se, naravno, truditi da koliko je moguće na satu sve bude na islandskome. A onda smo se i toga sjetili da bi roditelji možda mogli njega dovoziti u Akureyri petkom, pa smo im to predložili baš u nedjelju nakon mise. Rekoše da je najbolje da on bude sa svojim mještanima i da živi stvarnost onaku kakva jest. Gledam ih smirene i zadovoljne i zahvalna mislim: „Bože moj hvala ti, to je vječna.“

A tu su vjeru upravo bili posvjeđeni na svetoj misi. Naime kapelan je zaboravio misne tekstove na islandskom, on osobno još ne govori islandski, tako da je sve bilo na poljskom, a oni su sudjelovali u misi na najprirodniji vjernički način.

Dragi prijatelji, hvala vam što sudjelujete u ovim i svim drugim djelima evangelizacije. Bog vas blagoslovio i ne zaboravite nas ni nadalje.



Ekumenizam u svakidašnjici



RUSIJA

– s. Mirjam Bubnić
s. M. Augustina Mesarić

Događa se često da misionari "siju" riječ Božju, no naizgled ona ne donosi plod. Ponekad kao da sjeme odnese vjetar nekamo daleko, i što je poslije s njim, ništa ne zna... Događa sa da ljudi počnu dolaziti u crkvu, a onda nestanu. Drugi se pak s nama druže, postavljaju pitanja, no nikako da nešto odluče. Je li trud oko njih uzaludan?

Nedavno sam dobila e-poštu od pravoslavne monahinje Pelagijs. Zamolila me da joj pošaljem materijale za rad s mladima. U pismu se sjeća svoje mladosti i onoga što je pozitivno djelovalo na nju.

Prije 20 godina u Rusiji je nastupila vjerska sloboda. Katolički misionari bili su okruženi mnoštvom ljudi, željnih Boga. Crkve su se punile, odaziv na vjerske pouke bio je velik. No nisu svi ustajali.

I Pelagija je bila jedna od takih vjernica. Kao pravoslavna djevojka, nije prakticirala vjeru jer nije o njoj puno znala. Počela je

ići u katoličku crkvu i na vjeronauk. Bila je oduševljena jednom duhovnom obnovom. A onda je prestala dolaziti. No "sjeme" je u njoj klijalo.

Svjesna da je krštena u Pravoslavnoj Crkvi, počela je prakticirati svoju vjeru. Čak je postala monahinja i povjerena joj je vjerska pouka mladim. Odakle početi? Uzela je knjigu koju je dobila u katoličkoj crkvi, s lijepo razrađenim temama, i dodala još ponešto iz pravoslavne literature. Sad joj trebaju novi materijali. I gdje ih tražiti? Najbolje opet u Katoličkoj Crkvi! Pronašla me je na internetu i uspostavilo se prijateljstvo.

Meni se tako opet pružila prigoda da posijem sjeme Božje riječi, za koje ne znam gdje će niknuti. Bogu sam zahvalna za Pelagiju i što mogu štogod učiniti za pravoslavnu mladež.

No i pravoslavci i nevjernici čine mnogo dobra nama. Kad smo na tržnici razgovarale hoćemo li kupiti za kapelu jedan lijepi buket ili koji jeftiniji, zaustavila se mla-



da gospoda, upitala nas tko smo i rekla prodavačici: "Ja plaćam ovo cvijeće." Mi smo joj zahvalile i obećale moliti za nju, a ona se samo osmjehnula – naravno, to je i željela. Nato nam i jedna prodavačica pruži buketić s riječima: "Za zdravlje Aleksandra."

Isus je jednom rekao tudinki: "Velika je tvoja vjera." Zato se nikada ne umorimo "sijati" riječ Božju posvuda, čak i kad ne vidimo odmah plod.



Osmijesi na licima siromašnih ljudi

Prošla je godina i osam mjeseci otkako sam otišla u misije u Haiti. To je jedno posebno iskustvo, a ono što me ostavilo bez riječi osmijesi su na licima siromašnih ljudi, koji su gladni, žedni i bosi, ali ne nedostaju im one životne radosti.

Privukla me radost služenja

?

**Vaš put do misijskog posla-
nja bio je veoma složen. Kako
ste osjetili da želite biti misionarka?
Kako ste odlučili otići baš u Haiti?**

!

Mislim da se misionarsko zva-
nje godinama rađalo u meni.
Obitelj me odgajala od malih nogu
kao dijete koje treba biti osjetljivo
prema siromašnjima, potrebitijima.
Često smo za Božić ili Uskrs nosili
hranu najsiromašnijoj obitelji u selu.
Kad sam ušla u kandidaturu i pripre-
mala se za časne sestre, živjela sam
u zajednici gdje je bila jedna sestra
misionarka. Ona je bila u misijama
u Ruandi i često je pričala o tome.
U početku nisam bila previše zain-
teresirana. Postala sam časna sestra
i otišla na studij u Rim. Tamo sam
živjela u zajednici redovnica misi-
onarki Gospe od Utjehe. One su
dio misionarskog reda i svaka, kad
položi zavjete, ide u misije i djeluje

ondje. Svaka od njih je pričala o svo-
jim iskustvima u misijama. Privukla
me je ta radost služenja, koju su one
dijelile s drugima. Svojoj sam pogla-
varicici iznijela želju da bih i ja to vo-
ljela ostvariti te sam se prijavila. Raz-
mišljala sam o više opcija, a zadnja
opcija je bila Haiti. Iz razloga što je
karizma Služavki Malog Isusa rad s
napuštenom djeecom bez roditelja,
a s obzirom na situaciju koja je po-
godila Haiti prije pet godina, mnoga
djeca su ostala sama, bez roditelja.
Želja mi je bila pomoći toj djeci da
imaju bolju budućnost.

?

**Djelujete u domu koji je osno-
vao svećenik hrvatskog podri-
jetla...**

!

Djelujemo u Dječjem domu
kardinala Stepinca, brinemo
o 48 djece. Dom je osnovao vlač.
Giordano Belanić, s otoka Ilovika,
koji živi i djeluje u Americi. Za vri-
jeme Domovinskog rata osnovao je

organizaciju pod nazivom "Croatian Relief Services", za pomoći izbjegli-
cama iz Hrvatske, Bosne i Herce-
govine. Nakon rata počeo se baviti
humanitarnim radom i u drugim ze-
mljama. Tako je otišao u Haiti i osno-
vao dječji dom. Kad smo se raspitivali
o Haitiju, nismo znali da postoji
taj dječji dom. Naša poglavarica je
tražila podatke o Alojziju Stepincu,
da bi pripremila govor na Stepinčevu
za sestre u zajednici te je pronašla
informaciju o dječjem domu. Nakon
toga je stupila u kontakt s vlač. Belani-
ćem, koji nas je pozvao da dodemo
i drago nam je da hrvatska misao i
duh žive tamo.

**Ljudi žive u šatorima bez
vode, struje i osnovnih
higijenskih uvjeta**

?

**Kakav je bio vaš prvi dojam
kada ste došli u Haiti? Što ste
vidjeli i doživjeli?**



! Puno sam istraživala o Haitiju prije samog dolaska i znala sam da tamo vlada siromaštvo i da ljudi žive u šatorima. Prvi pogled iz aviona nikada ne ču zaboraviti. Srce mi se stisnulo kad sam vidjela toliki broj šatora i uvjete u kojima ljudi žive. Ni danas ne mogu prihvatići da u ovome modernom vremenu ljudi žive u šatorima, bez vode, struje, bez osnovnih higijenskih uvjeta.

Kako izgleda vaš jedan dan?

Radni dan počinje vrlo rano, jer imamo puno djece. Djeca se spremaju za školu, jedu i tuširaju se, nakon toga mi odlazimo na misu. Djeca su u školi do 13 sati, nakon toga se vraćaju u Dom, ručaju i imaju vrijeme za odmor. Brzo dode noć i kreće spremanje na počinak. Tako svaki dan.

? Prošlo je pet godina od razorne potresa. Kakva je situacija danas?

! Posljedice potresa još uvijek su vidljive, ruševine nisu očišćene, puno smeća je svugdje i djeluje kao da je potres bio nedavno. Mnogi su i dalje bez hrane i vode, može se zaključiti da je vrlo malo toga napredovalo. Svu siročad se ne može prebrojati, ali mi često kažemo da se djeca o kojoj mi skrbimo nalaze u privilegiranim uvjetima, jer svako dijete ima krevet, mogućnost tuširanja, tri obroka dnevno. Većina djece koja žive na ulici bez roditelja to nemaju. Žao nam je što više ne možemo učiniti, ali Bogu zahvaljujemo što možemo pomoći barem malom dijelu.

Umire se zbog skupog liječenja

? Od čega žive ljudi u Haitiju? Čime se bave?

! Ljudi se uglavnom bave poljoprivredom, makar su uvjeti veoma loši, jer nema vode, a struje ima dva sata dnevno. Usprkos svemu ljudi imaju male povrtnjake i može se naći paprike, rajčice... Također užgajaju domaće voće, kao što je mango, banana i sl. Meso je privilegij onih koji si to mogu priuštiti, nije skupo, ali ga ima rijetko. Životinje jedu otpad sa smetlišta, jer ne postoji zelene površine, a posljedica konzumiranja takva mesa je neizbjegna smrt, jer su takve životinje otrovane svakakvim toksičnim otpadom.

? Kakva je situacija što se tiče zdravstva i školstva?

Besplatno je ili se plaća?

Sve se plaća – od vađenja kartona, pregleda do korištenja kreveta u bolnici. Liječenje je izrazito skupo i rijetko tko si ga može priuštiti. Imamo primjer u našem domu kad je dječakova majka umrla jer nije imala 20 dolara za popravak zuba. To je samo jedan primjer od tisuće slučajeva od čega ljudi umiru.

Školstvo je posebna priča. Malo djece ide u školu, jer su škole privatne i plaćaju se. Dosta je velika populacija neškolovane djece. Djeca iz doma idu u školu, a školujemo još nekolicinu djece koja nisu u domu. Tražimo načine i izvore financiranja. Ne možemo nikako shvatiti uz toliko siromaštvo da su cijene škola tako visoke, jer godina školovanja stoji 350 dolara.

U svakom siromahu gledamo Malog Isusa

? Koliko je važno da postoje misionari koji daruju svoj život, talente negdje daleko, gdje ne poznaju nikoga?

! Vrlina Katoličke Crkve jest da šalje svoje misionare u siromašne krajeve. Po misionarima dragi Bog pokazuje ljudima da ih voli i misli na njih. Nas služavke Malog Isusa potiče na to naš osnivač, sluga Božji Josip Stadler, koji je prigodom osnivanja naše družbe rekao: "Draže sestre, vi u svakom djetetu gledajte Malog Isusa!" Mi to činimo i u svakom djetetu, u svakom siromahu gledamo Malog Isusa i s najvećom ljubavi želimo služiti Malomu Isusu u toj djeci koja pate.

? Kako se osjećate kad dođete doma i što ste posebno zamijetili sada, gotovo dvije godine nakon što ste otišli?

! Osjećam se tako radosno i Bogu zahvaljujem za svoj hrvatski narod, koji je uvijek spremjan pomoći potrebnijima od sebe, bez obzira na loše ekonomске uvjete. Mislim da nas je iskustvo rata naučilo da smo ovisni jedni o drugima. Raduje me činjenica da smo još uvijek otvoreni srcem prema potrebitima.

? Kao misionarka, služavka Malog Isusa, u svakome gledate Dijete Isusa. Kako živjeti poslanje?



! Trebamo ga živjeti s iskrenim predanjem i ispunjenjem obećanja koje smo Bogu darovali. Trebamo uistinu biti njegovi u svemu onome što radimo, bilo da služimo maloj djeci, bilo da radimo u školi. U svakoj osobi koju susrećemo trebamo gledati Malog Isusa.

? Možda jedna poruka svim našim svećenicima, redovnicima, redovnicama, a i svima nama laicima?

! Neka svatko od nas u svom srcu nastoji otkriti poziv i poslanje koje mu dragi Bog daje i neka na njega nastoji odgovoriti. Za sreću nisu potrebna velika djela i velike stvari, nego vrlo malo. Istinsko otkrivanje i odgovor poziva čovjeka čini sretnim. Zahvaljujem svima na molitvenoj i materijalnoj potpori i pozivam sve da nas i dalje podržavaju u molitvama, da nam dragi Bog podari zdravlje te da u njegovu duhu možemo djelovati i ljudima donijeti Krista.

Razgovarala Ines Sosa Meštrović



mons. Josip Mrzljak,
varaždinski biskup

Tko su pastiri Crkve?! Što da našnjemu čovjeku, posebno urbanomu čovjeku, govori riječ pastir?! Da bismo barem donekle mogli razumjeti pastirsku službu u Crkvi potrebno je zaviriti u *Bibliju* i Staroga i Novog zavjeta. Već u prvoj knjizi *Biblije*, u *Knjizi postanka*, Izrael govori: „Bog, čijim su putovima hodili oci moji, Abraham i Izak, Bog, koji mi je pastir bio, otkako postodao pa do danas“ (*Post* 48, 15). Prvotni pastir je, dakle, Bog, a u *Psalmu* 23 David kliče: „Gospodin je pastir moj: ni u čem ja ne oskudijevam; na poljanama zelenim on mi daje odmora“ (*Ps* 23, 1–2). U evanđelju sveti Ivan zapisuje Isusove riječi: „Ja sam pastir

dobri. Pastir dobri daje život svoj za ovce. Najamnik, koji nije pastir, kojemu ne pripadaju ovce, vidi vuka da dolazi, ostavlja ovce i bježi – i vuk ih grabi i razgoni – jer je najamnik te mu nije stalo do ovaca. Ja sam pastir dobri, poznajem svoje i moje poznaju mene. Kao što Otac poznaće mene i kao što ja poznajem Oca i život svoj dajem za ovce“ (*Iv* 10, 11–15). Tu službu pastira Isus je predao svojim učenicima, apostolima i njihovim nasljednicima, a sveti Pavao već navodi različite službe u Crkvi: „On dade jedne kao apostole, druge kao proroke, jedne kao evanđelistе, druge kao pastire i učitelje, da opremi svete za ispunjenje službe, za

izgradnju Kristova tijela, dok svi ne dodemo k jedinstvu i vjeri u spoznaji Sina Božjega, k savršenu čovjeku, k mjeri veličine punine Kristove; da ne budemo više malodobni, igra valova, amo tamo tjerani svakim vjetrom nauka, izručeni ljudskoj prijevari, preprednosti koja vodi u zabludu“ (*Ef* 4, 11–15). Pastir je uvijek uza stado koje mu je povjerenio te zajedno s njima nosi njihove „radosti i nade, žalosti i tjeskobe“, kako nam poručuje Drugi vatikanski sabor, koji se dogodio u Crkvi prije pedeset godina. Zato molimo za sve pastire, da zaista budu pronicljiva i snažna duha, da svoje stado mogu jasno voditi putem koji nam je pokazao Isus Krist.



„Da pastiri Crkve s dubokom ljubavlju prate svoje vjernike i u njima oživljuju njihovu nadu.“



STUDENCI

Misija u Studencima

U ove godine u Župi i Svetištu Presvetoga Srca Isusova u Studencima, kod Ljubuškoga, svečano obilježen Svjetski dan misije. Tomu je prethodila posebna priprava. Mladi Hrvatske katoličke mlađeži "Novo srce" u subotu su se 26. rujna 2015. već rano okupili u župi te se objeručke prihvatali posla. Pet je mlinova mljelo pripremljene paprike i patlidžane. Jedni su mljeli paprike i patlidžane, drugi miješali pripremljenu smjesu ajvara, treći pakirali u tegle, četvrti se odmarali. Nakon uspješno završena posla, uslijedilo je zajedničko druženje i radost zbog prvaklasna "misijskog" ajvara.

Uz mladež, došlo je i nekoliko domaćica, koje su svojom stručnom pomoći pridonijele da se ajvar dobro skuha i da mu ukus bude prvaklasan. Bez njih sigurno ne bi imao tako dobar okus. Na Misiju nedjelju mladi su ponudili svoj "misijski" ajvar,

uz još neke misijske materijale, koji su pristigli iz Nacionalne uprave PMD-a u BiH – Misijske središnjice u Sarajevu. Vjernici, darežljivi kao i uvihek, kupili su teglu ili dvije, ponešto od misijskih suvenira i materijala, a prikupljeni je novac stavljen na raspolaganje našim misionarima i najpotrebnijima u Africi.

"Iskrena hvala mladima iz 'Novog srca', vrijednim i stručnim domaćicama, a jednima i drugima hvala na zajedništvu i spremnosti da učine nešto dobro za one najsiromašnije i najpotrebnije koji žive od naše pomoći. Tko nabavi jednu teglu ovoga izvrsnog misijskog ajvara, pomoći će najpotrebnije, a savršeni okus u ustima pamtit će mjesecima", poručio je župnik Ivo Šutalo svojim aktivistima te dodao: "Hvala i svima onima koji su kupnjom 'misijskog' ajvara i drugih misijskih materijala



na Misiju nedjelju pomogli najpotrebnije u Africi. Takvim zajedništvom i ujedinjenim snagama svijet se mijenja i čini boljim i lješim. Tako i sami postajemo misionari Božje ljubavi i dobrote na zemlji." (**PMDBiH**)

LUG – BRANKOVIĆI

Proslava misijske nedjelje

Svjetski dan misija svečano je obilježen u Župi Lug – Brankovići, kod Žepča. Tomu danu prethodila je vjeroučna i duhovna priprava. Vjeroučenici osnovne škole imali su prigodu na župnom vjeroučeniku slušati kateheze o radu u misijama i o raznim iskustvima naših misionara. Tom prigodom svi su dobili misijske kasice, da svojim skromnim prilozima misle na one koji imaju manje od njih. U tjednu pred samu Misiju nedjelju u župi je organizirana prava duhov-

na priprava u znaku misija za sve župljane koji su dolazili na pobožnost Krunice i na svetu misu.

Na sam dan Misijske nedjelje misno slavlje predvodio je župnik vlč. Franjo Ivandić, u koncelebraciji sa župnim vikarom vlč. Ivanom Karačom.

Župnik je na početku svoje propovijedi iznio nekoliko statističkih podataka o misijama i misionarima. Pozvao je sve prisutne da budu uvijek otvoreni za potrebe drugih te nastavio: „Svi smo mi misionari – oni

koji su kilometrima od nas daleko pozvani su da navještaju riječ Božju, a mi smo pozvani da ih svojom molitvom pratimo i materijalno pomognemo prema svojim mogućnostima.“

Za vrijeme svete mise mladi su misijskom meditacijom vjernicima približili misijski žar svakog misionara i kršćansku zadaću



svakog vjernika. Tomu dođaju svoj poseban prinos pjevanjem i sviranjem dao je župni dječji zbor, pod vodstvom s. Marinele.

S. M. Zeko

SKOPALJSKA GRAČANICA

Misija u Župi Srca Marijina

Svjetski dan misija – Misijska nedjelja svečano je obilježen u Župi Srca Marijina u Skopaljskoj Gračanici, kod Bugojna. U nazročnosti župnika vlč. Tadije Ivoša, pastoralnog su-

radnika vlč. Ilije Ivoša te većeg broja vjernika, svetu je misu predvodio vlč. Ivan Štironja, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini.

Don Ivan je zahvalio svim dobročiniteljima i prijateljima misija i misionara, pozvao vjernike da ponajprije mole za evangelizaciju naroda, to temeljno poslanje Crkve, te ih



pozvao da i dalje, prema svojim mogućnostima, pomažu misije i misionare. Posebno je istaknuo radosnu stranu misija, naglasivši da i mi imamo što naučiti od tih ljudi, koji su vrlo nadareni, koji rado uče i koriste svoje talente. Njihova radost, unatoč neimaštini, njihova privrženost Bogu i način slavljenja svetih čina oduševljava i privlači. Kad

Boga slave i mole, vidi se da u to istinski vjeruju. Za Boga uvijek imaju vremena, svjesni da je to vrijeme koje provedu u molitvi i u svetim činima zapravo vrijeme darovano vlastitoj duši.

Na kraju svetih misa vjernici su imali prigodu vidjeti dokumentarni film o misionarskom djelovanju fra Mire Babića u afričkoj zemlji Keniji. (**PMDBiH**)

MISIJSKI SEMINAR ĐAKOVAČKO-OSJEČKE NADBISKUPIJE UZ MISIJSKU NEDJELJU

Svaki kršćanin je misionar

Uđakovačkoj Župi Svih svetih održan je 17. listopada 2015. seminar za župne animatore i suradnike misija Đakovačko-osječke nadbiskupije, na kojem su, uza stotinjak župnih suradnika, sudjelovali predavači prof. dr. Davor Vuković, s Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu, o. Josaphat Mosha, svećenik misionar iz Tanzanije, član misijske Družbe Duha Svetoga i župnik u Župi sv. Antuna Padovanskoga u Podvinju, te s. Ignacija Ribinski, voditeljica Nadbiskupijskoga misijskog ureda Đakovačko-osječke nadbiskupije i nadbiskupijska misijska animatorica.

Misijska i evangelizacijska djelatnost u dokumentima crkvenog učiteljstva

Predavanjem *Misijska i evangelizacijska djelatnost u dokumentima crkvenog učiteljstva* dr. Vuković je najprije posvijestio što znači riječ *misija*. „Misija je utkana u samu bit kršćanstva“, naglasio je. U svojem se predavanju osvrnuo na nekoliko glavnih dokumenata koji se odnose na misijsko djelovanje Crkve.

Prvi takav dokument je dekret *Ad Gentes*, koji podsjeća da je misija trajna zadaća Crkve, jer je Crkva od samih početaka misijska, odnosno misionarska po svojoj naravi. Ove godine navršava se 50 godina od nastanka tog dokumenta. Drugi vatikanski sabor prvi puta kaže i želi posvjестiti svima da misije nisu „izvanjski dodatak“, već one pripadaju samoj biti Crkve, jer je Crkva sama od Boga ustanovljena. „U temelju misija stoji sam Trojedini Bog“, naglasio je vlc. Vuković. Papa Pavao VI. deset godina nakon Drugoga vatikanskog sabora

(1975.) objavljuje dokument *Evangelii Nuntiandi*, kojim ukazuje na važnost evangelizacije.

U dokumentu *Redemptoris Missio* papa Ivan Pavao II. (1990.) naglašava da misije moraju ostati uvijek jedna ponuda i misionar mora poštovati slobodu drugoga.

Dokument *Evangelii Gaudium* donio je prije dvije godine papa Franjo i on ukazuje da evanđelje može ispuniti radošću srce i život vjernika.

Misijsko iskustvo – primljeno i predano

O. Josaphat Mosha posvijestio je izlaganjem *Misijsko iskustvo – primljeno i predano* da je upravo ono odgovor i dokaz da je vjera primljena (u Africi) i predana (danas ovdje). „Ja sam ovdje kao misionar. Možda me ne trebate, ali ja trebam vas. Došao sam posvјedočiti iskustvo kako sam bio misionar u Keniji, Sudanu, Njemačkoj i ovdje u Hrvatskoj. Svi čekaju da pričam o zmijama, nestasici vode i sl., no ja ću pričati o iskustvu vjere u Africi, koja je ondje dobro primljena“, rekao je o. Josaphat i nastavio: „Mnogo ljudi se u Africi krsti jer su prihvatali vjeru. Papa Franjo je rekao da je budućnost Crkve u Africi. No ima još mnogo ljudi koji nisu čuli o Isusu Kristu, ne poznaju ga. Ja sam u Sudunu i Keniji bio sa svećenicima iz Irske. Tamo su ljudi bili goli i molili smo pod stablom. Pitali su me jesam li ikada viđio čovjeka koji je umro i uskrsnuo te smo onda o tome raspravljali. Posvjestio sam im da je Isus bio kao zrno kukuruza koje posadiš i koje nakon kiše izraste i onda su shvatili. Oni pokušavaju shvatiti tko je Isus“, ispričao je svoje iskustvo o. Josaphat.



Katolik pred misijskim zadatkom Crkve

S. Ignacija Ribinski u svojem je izlaganju *Katolik pred misijskim zadatkom Crkve* naglasila da smo krištenjem svi postali članovi Crkve i da svatko ima svoj zadatak. „Misijska djelatnost proizlazi iz najdublje naruči Crkve. Članove Crkve da vrše misijsku djelatnost nagoni ljubav, kojom ljube Boga i kojom žele dijeliti sa svim ljudima duhovna dobra, kako ovoga, tako i budućeg svijeta. (AG, 7) Kako je i Krist davno rekao: ‘Žao mi je naroda!’ (Mk 8, 2) To ponavlja i danas nama, dok ga još uvijek mnogi narodi ne poznaju, a koji ga žarko žele i trebaju. Sudjelovati u podjeli ne samo kruha gladnjima, nego i u posredovanju spoznaje jednoga Boga i Isusa Krista, velika je i časna zadaća svakog vjernika, posebno suradnika misija“, rekla je s. Ignacija.

Sanja Rogoz-Šola



DRNIŠ

Proslava Misija nedjelje

Unedjelju 18. listopada 2015. u crkvi svetog Antuna u Drnišu vjeroučenici misijske skupine i župljeni, pod vodstvom župnog vikara fra Marija Radmana, obilježili su Svjetski dan misije. To je dan koji nam želi posvjestiti naše misijsko poslanje, koje, kako ističe papa Franjo u svojoj poruci za taj dan, „nije prozelitizam ili puka strategija“, nego je „sastavni dio ‘gramatike’ vjere“. Zato „onaj tko nasljeđuje Isusa ne može ne postati misionar“, kaže papa Franjo, dodajući da je „misija velika ljubav prema Isusu Kristu i istodobno velika ljubav prema njegovu narodu“. Večernju svetu misu predvodio je župni vikar fra Mario Radman, koji je animirao liturgiju. Propovijed u obliku misijske meditacije i predočavanja misijskih zna-

kova: razlomljenog kruha, svjeće, globusa i palmine grane, uz pratnju pjesme *Tamo gdje palme cvatu* iza svakoga pojedinog znaka, izrekla su djeca. Također su i molitvu vjernika pročitala djeca nižih razreda.

Već nekoliko godina misijska skupina, u suradnji sa s. Augustinom Vukanićem, koja je osnovala i vodi skupinu, provodi akciju *Jedna kuna – jedan obrok* u svim razredima osnovne i srednje škole. Učenici su dobili misijske kutijice, u koje su skupljali prilog za pomoć misiji don Borisa Dabe u Zambiji. Ta akcija je i ove godine uspješno nastavljena i održana. Djeca su kao prinos davora donosila svoje kutijice i ostavljala pred oltar.

Pjevanje na euharistijskom slavlju, kao i prigodne pjesme predvodili su mladi iz Frame, uz pratnju biserni-



ce, gitara i drugih instrumenata. Za misijski ambijent pobrinuli su se vjeroučenici, sa svojim voditeljem fra Marijem, koji su priredili prirodne plakate i narukvice. Poslije svete mise vjernici su mogli dati svoj prilog za misije i kupnjom narukvica, a iz posebnih košarica izvlačili su imena pojedinih misionara za koje su se odlučili moliti tijekom godine.

Naši vjeroučenici nisu samo današnjim danom pokazali zainteresiranost za one koji su u većoj potrebi. Osim što su se tijekom tje-

na pripremali listopadskom pobožnošću i klanjanjem, djeca se tijekom godine odriču u prilog misija, a šalju i poštanske markice bratu Stjepanu Dilberu. Svoje likovne rade slali su misionarima s kojima su u kontaktu: s. Mirabilis Višić u Kongo, fra Miroslavu Babiću u Keniju i Borisu Dabi u Zambiju.

Vjerujemo da će naši vjeroučenici i nadalje gajiti plemenite osjećaje prema potrebama sveopće Crkve, posebno prema onima koji su u većoj potrebi.

fra Mario Radman

UMAG – KRŠETE – MATERADA – PETROVIJA

Misijski tjedan

Evo kratka pogleda Misijskog tjedna u župama Umaško-oprtaljskog dekanata: Kršete, Materada, Petrovija i Umag. Bilo je različitih događanja. Vjernici svih uzrasta željeli su dati svoj prinos za misije i misionare. Uz odrasle, angažirala su se i djeca, i to molitvom Krunice, igrokazom *Ruže male Terezije* i neumornim radom na

prodajnim štandovima. Radost je preplavila njihova srca što mogu biti dio jedne takve akcije, u kojoj nema suzdržavanja, već samo davanje duhovnih i materijalnih dobara našoj braći i sestraru u dalekim misijskim zemljama. Neka Gospodin blagoslov svako dobro djelo učinjeno ovih dana.

S. Kruhak

PITOMAČA

Misijski tjedan u župi

Od druge do treće nedjele u mjesecu listopadu Krunicu svake večeri osobito smo prikazivali za sve misionare i misionarke. Podržavali smo ih molitvom. Svakog dana molitvu smo označili misijskom bojom te smo tog dana molili za potrebe Crkve na određenom kontinentu. Za vrijeme euharistijskog

slavlja umjesto homilije svećenici su čitali svjedočanstva misionara pripremljenih u brošuri i molili pripremljenu molitvu vjernika. U subotu, u predvečerje Svjetskoga misijskog dana, svećano smo molili Radosna otajstva kako su bila pripremljena u brošuri za Svjetski dan misije. Molitvu su animirali Prijatelji Maloga Isu-





sa s redovnicama služavka-ma Maloga Isusa.

Na sam Svjetski dan misija, u nedjelju 18. listopada, na kraju euharistijskog slavlja djeca su izvela pri-godni misijski igrokaz *Isus u Afrići te okupljenoj žu-pnoj zajednici dala jasnu poruku kako biti misionar*

u svojoj sredini svaki dan svojim da-rivanjem bližnjima, prepoznaјući Isu-sa u svakoj osobi koja nam dolazi u susret. Na kraju prigodnoga misijskog programa svoj djeci (i onima koji se tako osjećaju) glumci su podijelili mi-sijske kasice.

Na izlasku iz crkve bio je postav-ljen misijski štand te su i na taj način župljeni mogli pomoći misije. (E. P.)

KAŠINA

Proslava Misijske nedjelje

Svečana proslava Misij-ske nedjelje u Župi sv. Petra i Pavla u Kašini bila je 18. listopada na svetoj misi za mlade u 18.30 sati. Svetu misu predvodio je vlč. Matija Pavlaković, župni upravitelj, a gošća na misi bila je dr. Amabi-lis Jurić, redovnica Družbe školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provin-cije Prečistog Srca Marijji-na, koja je uz predstavlja-nje svoje družbe govorila i o misijama te posebno istaknula da smo svi, i mladi i stariji, pozvani biti misionari u svojim obitelji-

ma, na radnom mjestu, u školi i u drugim segmen-tima naših života.

Na početku sveča-nog euharistijskog slavlja uslijedila je recitacija vjeroučenika, a nakon nje molitva svećenika za misionare. Vlč. Pavlako-vić je naglasio važnost Misijske nedjelje i mol-itve za sve misionare i one koji diljem svijeta naviještaju i uprisutuju Isusa Krista. U tom duhu pozvao je sve prisutne na zajedničku molitvu za sve misionare i misije. Nakon homilije s. Amabilis, jed-

na učenica viših razreda osnovne škole izrekla je molitvu vjernika, koja je bila usmjerena Bogu Ocu da vodi i blagoslovi misijsko poslanje i djelovanje Crkve u svijetu. Nakon

toga vjeroučenici su pri-nijeli darove: globus, Bibiju, krunicu, vino i vodu. Na kraju misnog slavlja vjero-učenici su izveli i prigodni recital o misijama.

Ivana Culej

PODSTRANA

Proslava Misijske nedjelje

Misijska nedjelja u Župi Gospe od Zdravљa u Podstrani obi-jejena je 18. listopada 2015. na sve tri svete mise prigodnim programom.

Služeći se anima-cij-skim materijalima koje je za tu prigodu priredio i poslao Nacionalni misijski ured iz Zagreba, župljeni su se pripremali *Krunicom*, euharistijskim klanjanjem te posebno molitvom za misionare i misionarke. Za pojedine vjeronaučne skupine djece održane

su kateheze. Posebno su bili aktivni članovi nove misijske zajednice. Uredi-li su prostor ispred oltara velikom misijskom kruni-com, koju su sami izradili i ukrasili palmama. Misno slavlje uzveličali su svojim pjevanjem. Molili su za ci-jeli svijet, a vidljivi simbol bili su pojasevi u boji sva-kog kontinenta.

Na kraju euharistijskog slavlja dvije djevojčice odjevene u redovničku odjeću, kakvu nose sestre misionarke ljubavi, dijeli-



le su papiriće s imenima svih naših misionara i mi-sionarki. Tako su vjernici mogli uzeti papirić s po-

jedinim imenom, da bi ih podržavali svojom moli-tvom.

S. Augustina Vukančić



I u Nushindjiju imamo "svoju" kuću



DR KONGO – Fra Stojan Zrno

Prije Cvjetnice želim posjetiti neke zajednice do kojih je moguće doći u ovo doba godine. Jer sada je za vozilo najgore. Trava je ponegdje visoka i četiri metra i počinje se lomiti i padati prema putu. Vodostaj je u ovo vrijeme najveći, jer je kraj kišnoga doba. Sve su rupe na cesti pune. Ponegdje su to prava mala jezera. A i zadnje ovogodišnje kiše često nas prate. U takvim uvjetima polazim sa svojim vjernim praktiocima Williamom i Jean-Marieom prema velikim farmama goveda. Prvo ćemo u Mushindji. Tamo se uvijek nešto događa. Izgradili su kolibu za naš smještaj. Povezli smo iz Kimpange vrata i dva prozorčića koje je animator napravio u svojoj stolariji. Čim stigosmo, animator i još dvojica mještana dadoše se na posao. Postaviše vrata i prozore da noćas možemo spavati u svojoj kući.

Radujem se tomu događaju jer nam ranije nije bilo nimalo ugodno boraviti kod vjeroučitelja. Kroz tzv. dnevni boravak

ulazi se u kuhinju. Vjeroučiteljeva žena i djeca stalno prolaze, bilo da mi razgovaramo s kime, bilo da jedemo. Osim toga, te su kuće sagrađene prije više od 60 godina i nitko ih nikada, otada, nije obiteljio vapnom. Zašto bi čovjek trošio novac za vapno kad kuća ne pripada njemu nego farmi? Zato su zidovi posve crni. Čovjek izgubi apetit kad jede u jednoj takvoj kući. Najgore je to što je vjeroučitelj malen rastom. Pravi Zakej! Napravio čovjek krevet po svojoj mjeri. A za mene je prava patnja spavati u takvu krevetu, gdje se cijelu noć ne mogu ispružiti. Ljepše bi mi bilo na goloj zemlji. Eto, odsad smo u "svojoj" kući, u kojoj se možemo ponašati kako nama odgovara. Čekajući da se svi skupi, da dođu i oni koji stanuju kod torova u savani, animator sve lijepo uredi. Postavi vrata i prozore i kad ih zatvorimo, nitko ne može ući unutra bez našeg dopuštenja.

U crkvici bijaše veoma veselo, jer sam krstio osam odraslih osoba i tri bebe. Danas ih je bilo dvadeset i dvoje za svetu pričest, a kad

za praznike dođu srednjoškolci iz grada, bit će ih puno više.

Odmah ujutro poslije kave polazimo u Tshongwe, jer ćemo tamo slaviti svetu misu u prijepodnevnim satima. Na pola puta srećemo traktor koji vuče napravu za ravnjanje ceste, a prati ga desetak ljudi. Među njima ima i katolika. Danas je nedjelja, ali šef farme naredio je da i danas rade, da poprave cestu. Tako je to svugdje na svijetu u privatnim tvrtkama. Kad šef naredi, mora se raditi ili slijedi otkaz. U Tshongweu odsjedamo kod starještine kršćana. Ali ni njega danas nema. I on je na poslu.

Pričaju nam sve novosti iz naselja. Jedna je vrlo tužna. Prije dva dana jedan naš dobri kršćanin pao je s motora. Stabla manga su vrlo velika i krošnje raširene. Ali i korjenje je jako. Ogromne žile vire iz zemlje. Ako je stablo blizu ceste, opasno je onuda voziti se biciklom ili motorom u velikoj brzini. Naš kršćanin Pierre naletio je u brzini preko tih žila, pao na glavu i sav se slupao. Čekajući da se narod iskupi, idemo ga posjetiti.



iz dnevnika jednog misionara



Glava mu je posve zavijena. Posvuda su rane i otekline. Desno oko gotovo se zatvorilo. Danas mnogi ljudi imaju motocikle. Ima ih prilično jeftinih, od 500 do 700 eura, ali su vrlo loše kvalitete, posebno za ove ceste u Kongu. Ali ljudi ih kupuju i voze se. Eto, za neke to bude i pogubno. Danas je na svetoj misi bilo puno djece i mladeži, ali je bilo manje muškaraca, jer su morali raditi. Krstio sam dva dječaka. U kapeli je i danas bilo vrlo vruće. Mala djeca vršte u naručjima, a ostali se preznojavaju.

"Dućani" na otvorenom

Poslije svete mise svijet se vraća u naselje i mi čekamo ručak u sjeni velika stabla manga. Tu blizu nas, tri su trgovca otvorili svoje "dućane". Jedan prodaje odjeću, koju je objesio na jedan konopac ili položio na jednu ceradu na zemlji. Drugi ima "pokrenutu ljekarnu". U gradu Lubumbashiju kupio je lijekova na veliko, stavio ih u jedan veliki karton, a karton svezao na prtljažnik bicikla i ide od sela do sela i prodaje "zdravlje". Trguje s lijekovima kao s bilo kojom drugom robom. Već je tako prešao od Lubumbashija gotovo 800 km. Ima lijekova protiv bolova, protiv malarije, protiv proljeva... Nema čega nema. Puno se naroda okupilo oko njega. Svatko sebi kupuje lijekove i svatko sebe lijeći. Ovdje je svatko doktor! Začudilo me da svaka nepismena baka poznaje barem deset naziva lijekova. Taj način liječenja može spasiti mnoge živote. Npr., od malarije se umire ako nema kinina ili sličnih lijekova. A tim lijekovima spašavaju se mnogi životi.

Ali često se i upropaste, jer misle da je dovoljno popiti bilo što da čovjek ozdravi od bilo koje bolesti.

Treći trgovac razastro je po maloj ceradi sapun, sol, šećer, razne pomađe... Oko njega je uglavnom ženski svijet. Nekoliko sati promatrao sam taj narod koji kupuje u "prodavaonicama" na otvorenom. Primjetih da je ženski svijet vrlo zainteresiran za odjeću. Cijelo popodne muškarci su se držali postrani i razgovarali o svojim problemima, dok su žene, djevojke i djevojčice stalno bile ispred onoga trgovca s odjećom. Za tjedan dana bit će plaća. Mnogi uzimaju na veresiju. Trgovci pišu u bilježnicu što je tko uzeo, a onda će sljedeće nedjele opet doći i pokupiti novac. Ostadosmo sjediti u udobnoj hladovini do 15 sati. Vjetar lagano puše. Lijepo nam je ovdje, ali moramo dalje, do susjednog sela Muzomboju. Rekoše mi da je put do tamo posve očišćen od trave.

"Kazalište" u selu Muzomboju

Muzomboju je maleno selo. Stoga se cijelo selo strči da nas pozdravi. Nedjelja je, pa u ovim popodnevним satima narod sjedi u hladovini i čeka večer. K nama se pridruži jedan pijani čovjek, koji nam dosaduje svojim bezveznim pričama. Ne dopušta nikomu doći do riječi. Priča samo on, i to nesuvršeno, kao svaki pijani čovjek. Ostali mu se podrugljivo smiju. Dugo smo slušali tu "monodramu" u seoskom kazalištu. Ali ono večernje "kazalište" uz vatru bilo je puno veselije i zabavnije. Mladež i djeca donijeli su,

kao i obično, puno suhih drva. Ovdje ih ima u izobilju. Zato je u Muzomboju uvijek velika vatra nasred sela. Pjevači su pjevali, a kad su se umorili, jedan bračni par izvodio je skečeve. A afrički čovjek ima smisla za to. Posebno nas je nasmijala žena koja je glumila policajca. Suze su nam navirale u oči od smijeha. Divno! Na kraju nas rastjera kiša. Ali kiša pada i u kući, jer krov prokišnjava. Treba odmah pomaknuti krevet i naći suho mjesto, jer je vrlo neugodno ustajati noću i po mraku se skrivati od kiše.

Kiša je padala i u jutarnjim satima, pa smo razgovore vodili u kući. Dođe i seoski poglavar. Priča svoje jade. Netko iz toga sela ukrao je koze nekog čovjeka iz Kaniame. Taj je tužio selo i, naravno, najodgovorniji je seoski poglavar. Došli policajci, svezali ga i tako svezanih ruku pozadi vodili su ga 50 km pješice kroz visoku travu, sve do Kaniame. Jadan čovjek! Ni kriv ni dužan toliko je toga pretrpio.

Prije mise čitave "ceremonije" oko namještanja klupa. Ovi ljudi imaju jedan dobar običaj. Svi odrasli moraju imati na što sjesti. Bilo kako, nije važno. Zato sveta misa ne može biti duga. Tko se umori plešući, sjedne i odahne. Ovdje još nemaju pravih klupa, pa djeca s vjeroučiteljem i starješinom kršćana unesoše opeke, na koje onda stavljaju neravne daske ili obična drva, tek toliko da čovjek kad se spusti ne sjedi na goloj zemlji. Drugi donose male stolice iz sela. Za počasne goste donesoše prave stolice. Sve treba srediti prije mise, a kasnije to vratiti u selo. Za krštenje su bila četiri dječaka, koji pjevaju u zboru.



Gvido Marija Conforti vrlo je zaslužan za obnovu misijskog duha u Crkvi u 19. stoljeću. Rođen je u Casalori di Ravadese, kod Parme, 30. ožujka 1865., kao osmo od desetero djece Rinalda i Antonije Adorni. Osnovnu školu pohađao je kod Braće kršćanskih škola. Na putu prema školi uvijek se zaustavio u crkvi. O tim pohodima kasnije je rekao: „Gledao sam ga, i on me gledao, i imao sam dojam da mi je puno toga govorio.“ Tako se rodila u njemu želja da postane svećenik. Unatoč očevu protivljenju, koji je želio da bude poljoprivrednik, Gvido je 1876. ušao u malo sjemenište. Tamošnji poglavac mons. Andrea Ferrari bio je i Gvidov duhovnik, koji ga, oduševljen njegovim duhovnim osobinama, uzima za suradnika u duhovničkoj službi. Sa 17 godina Gvido ulazi u bogosloviju, gdje je bio izvrstan student. Zaređen je za svećenika 22. rujna 1888. u svetištu Fontanellato, kod Parme, i to unatoč slabu zdravlju.

Nakon ređenja bio je profesor, vicerektor bogoslovije, kanonik u katedrali i generalni vikar. Tijekom godina u bogosloviji Conforti je pročitao život sv. Franje Ksaverskoga, isusovca i velika misionara, koji je nosio evandelje sve do otoka Sanciana, na vratima Kine. Conforti je bio oduševljen Franjinim životom i osjećao poziv da nastavi to nedovršeno djelo. Razmišljao je o vlastitom misijskom pozivu, koji je ostvario osnovavši družbu za vanjske misije, koja je službeno priznata 3. prosinca 1898., pod nazivom Družba sv. Franje Ksaverskoga za vanjske misije. Neopisiva je radost koju je osjećao dok je tri mjeseca kasnije predao misijski križ prvoj dvojici

Sv. Gvido Marija Conforti, osnivač misijske redovničke družbe

svojih kandidata koja su otišli u Kinu. Premda je ta misija brzo uništena zbog tzv. Boksačkog ustanka na početku 20. stoljeća, misionari su uspjeli nastaviti sa svojim misijskim djelovanjem. Nakon što je Conforti postao generalni vikar, papa Lav XIII. imenovao ga je nadbiskupom Ravenne. Na dan biskupskog posvećenja, 11. lipnja 1902., položio je i redovničke zavjete siromaštva, čistoće i poslušnosti, dodajući zavjet potpuna predanja i zauzimanja za širenje evangelia ad gentes (nekrišćanima).

Zbog slaba zdravlja ostao je samo dvije godine na čelu te nadbiskupije. Nakon povratka u Parmu s posebnom je pozornošću pratio odgoj mladih kandidata za misije. Dobio je uskoro i novu službu. Papa Pio X. imenuje ga biskupom koadjutorom Parme, s pravom na naslijedstvo, a upravu biskupije preuzeo je 1907. i upravljao njome 25 godina. Ta je biskupija bila manje zahtjevna od Ravenne i mons. Conforti je uspio razvijati razne aktivnosti, s naglaskom na vjersko obrazovanje. Više puta je odlazio u pastoralne po-hode, održane su dvije sinode, osnovao je Katoličku akciju, osobito za mlade. Brinuo se za obrazovanje i posvećenje svećenstva, formaciju laika, katolička društva, katoličke medije, pučke misije, zatim za euharistijske, marijanske i misijske kongrese. Osim tih aktivnosti mons. Conforti surađuje s ocem Mannom kod osnivanja Papinske misijske unije, čiji je on bio prvi predsjednik. Imao je radost poslati više misionara u Kinu, gdje je 1912. za biskupa Cheng-Chowa posvetio oca Luigija Calzu.

Godine 1921. u svojoj oporuci predstavlja konstitucije svoje družbe, koje je papa kasnije potvrdio. U Kinu je otputovao 1928., da bi pohodio svoje drage misionare u zapadnom Honanu. Po povratku je nastavio sa svojim aktivnostima, a zbog pogoršana zdravlja preminuo je 5. studenoga 1931. Na blagdan Gospe Lurdske, 11. veljače 1982. potvrđene su njegove krjeposti u herojskom stupnju, a čudo potrebno za njegovu beatifikaciju priznato je 6. travnja 1995. Zanimljivo je da se to čudo dogodilo u jednoj misijskoj zemlji, točnije u afričkoj državi Burundi. Proglašen je blaženim 17. ožujka 1996., a svetim 23. listopada 2011. O njemu je sveti papa Ivan XXIII. još kao kardinal pisao sljedeće: „Vidio sam u mons. Cvidu Mariji Confortiju talijanskog biskupa koji je najbolje nosio u sebi taj radosni misijski pokret koji je naznačila enciklika *Maximum illud* pape Benedikta XV. Pronašao sam u njemu tu puninu koja povezuje svetu službu kod duša s posebnim naglaskom na misijski duh; biskup Parme, ali misionar cijelog svijeta.“

Geslo svetog Cvida Marije, „Caritas Christi urgent nos“ („Ljubav nas Kristova obuzima“ – 2 Kor 5, 14) sažima program misijske družbe koju je osnovao, a koja je potpuno posvećena službi evangelizacije, pod zaštitom sv. Franje Ksaverskoga.

Vlč. Odilon Singbo



ZA MISIJE I MISIONARE:

Ivan Janeš 900 kn * Pave Radonić 300 kn * v.lč. Ilija Ivoš, Župa Rostovo 50 KM * v.lč. Tadija Ivoš, Župa Skopaljska Gračanica 50 KM * Školske sestre franjevke

hercegovačke provincije, Sarajevo 250 KM * Husein Smajić, Bugojno 200 KM * Školske sestre franjevke Bosansko-hrvatske provincije, Sarajevo 500 KM * Ivana i Mario Seremet, N. Sarajevo 200 KM * Nikolina Petrović, Vitez 5 KM * Hrvoje Lovrić, Mostar 20 KM * Dragica Penava, Ljubuški 50 KM * Branko Kutleša, Tomislavgrad 200 KM * Školske sestre franjevke, Livno 500 KM * Katica Kralj 50 kn * Edi Fatović 50 kn * Gordana Radošević 50 kn * Barica Vuica * N. N. 26.000 kn * Ljerka Gracin 2.400 kn * Župa Petrijanec 200 kn * Biban 600 kn * Mirjana Ferenčak 100 kn * Roko Srđanović 30 kn * Bosiljka Celant 300 kn * Don Darko Jerković 1.000 kn * Zojā Zubčić 50 kn * Dragica Radoš 100 kn * Željana Bobanović 100 kn * Zojā Zubčić 50 kn * obitelj Batinić 80 kn * Goran Šipek 50 kn * Kazo Zelić 200 kn * Ivka Nedić 50 kn * Kristina Filipović 50 kn * N. N. 50 kn * Berislav Bambir 100 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Vinko Klaric 150 kn * Tomislav Borovac 100 kn * Sanela Kučar 100 kn * Danijel Krizmanić 250 kn * Zdenka Sever 50 kn * Ante Matković 50 kn * Jelena Grabant 200 kn * Zdenka Podhraški-Relja 20 kn * Mira Mihanović 100 kn * Jelena Marinčić 200 kn * Blaško Kivić 200 kn * Ankica Udiljak 400 kn * Davor Cindrić 450 kn * Obitelj Majić 300 kn * Veronika Valičević 100 kn * Tomislav Čubelić 200 kn * Hrvoje Višić 5 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Miroslav Fadić 100 kn * Nina Vodopić 100 kn * Patricia Rot Grožić 45 kn * Samostan benediktinki, Hvar 3.000 kn * Juraj Brajnović 200 kn * Hrvoje Jezidžić 200 kn * Midhad Huskić 50 kn * Zdenka Sever 100 kn * Ante Sabljić 250 kn * Božidar Karec 120 kn * Jelena Marinčić 200 kn * Martin Zlatar 100 kn * N. N. 60 kn * Mario Preden 900 kn * Marinko Hodolin 200 kn * N. N. 450 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Josip Barnjak 110 kn * Ivana Josipović 100 kn * Ester Juranić 110 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Ivo Ivić, D. Golubinja 20 KM * Janja Jozinović, Žepče 20 KM * s. Terezija Batarilo, Sarajevo 50 KM * Ruža Perić, Kiseljak 50 KM * T. Z., Mostar 100 KM * Ljubica Jelić, Široki Brijeg 30 KM * Ljilja Grbešić, Široki Brijeg 100 KM * Gordana Radošević 50 kn * Nada Alfirev 100 kn * Vesna Hećimović 100 kn * Franjo Jerčić 100 kn * Župni ured Lukovodl 400 kn * Dobročinitelji preko o. Drage Kolimbatovića 3.320 kn * Pero Petanjek 100 kn * Darko Oprauš 1.000 kn * Željka Vodopija 200 kn * Jela Zubak 600 kn * Zdravko Ruk 2.000 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Eddy Rot 45 kn * N. N. 450 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

„Charm“, Ljubuški 43,85 KM, 14,85 kn, 2,80 EUR * N. N. Sarajevo 249,50 KM, 28,36 EUR * Produceni boravak i s. Nedra KSC „Sv. Josip“, Sarajevo-Stup 94,45 KM, 35,05 kn, 0,24 EUR * Anela Kaurinović 100 EUR * Djelatnici Nadbiskupskog

Duhovnog Stola, Zagreb 140 kn * Stjepan Kozelka 50 kn * Štefica Ričko 100 kn * Kristina Jurković 200 kn * Zlata Celinščak 117,86 kn * Sanja Nikčević 500 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Nikola Crnković 100 EUR * preč. Mijo Nikolić, Sarajevo 100 EUR i 2100 KM * N. N. Sarajevo 50 EUR * N. N. Vogošća 25 KM * Ruža Perić, Kiseljak 50 KM * T. Z., Mostar 100 KM * Tomislav Bilić 150 kn * Obitelj Majić 500 kn * N. N. 450 kn

ZA GLADNU DJECU:

Nada Rupčić, Ljubuški 500 KM * Irena Šimić, Humac 30 KM * Dalmacijavino BH d.o.o.; Široki Brijeg 100 KM * Miroslav Brašnić 400 kn * Štefica Himmelreich 100 kn * Cvjeta Mijić 50 kn * Božidar Ravenščak 300 kn * Božidar Ravenščak 300 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE

U MISIJAMA:

N. N. Sarajevo 50 EUR * Ivan Prskalo, Mostar 20 KM * Ivanka Doko, Čitluk 25 KM * Komping d.o.o., Vitez 50 KM * Mara Jurić, Bijelo Polje 70 KM * KŠC „Sv. Franjo“, Tuzla 1110 KM * Anda Mihaljević, Nova Bila 50 KM * Ankica Zelić 100 EUR * Ana i Petar Matek 700 kn * Župa Petrijanec 200 EUR * Sonja Kovačević 500 kn * Igor Končurat 300 kn * Nada Vuković 50 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Anda Svoboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Verica Grbić 270 kn * Robert Čaran 20 kn + 200 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Dario Mardin 100 kn * Tomislav Pavićić 50 kn * Marijana Matić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Mara Križanac, Livno 100 KM * Mara Raguž 200 kn * Spomenka Mandić 300 kn * Matija Knežević 25 EUR * Viktorija Vičić 100 kn * Maja Peraica 200 kn * Zdenka Baraba 100 kn * Ivan Slisković 200 kn * Popinjać Mihail 100 kn * Marija Zlatar 40 kn * Božo i Daniela Lončar 125 kn * Marija Vuković 100 kn * Petener Ljerka 100 kn * Srećko Botrić 150 kn * Marina Čulo 200 kn * Katica Kuštro 100 kn * Valentina Opačak 200 kn * Mate Barić 15 kn + 20 kn * Mirko Nižić 50 kn * Dario Časar 100 kn * Ružica Medvarić Bračko 100 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn * Mladen Crneković 100 kn * Stane Radulović 30 kn * Blaško Kivić 100 kn * Mirna Nothig 100 kn * Franjevački treći svjetovni red, Trogir 300 kn * Lidija Petrač 70 kn * Kata Sabelja 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Ugovitelski obrt Marina 1.000 kn * Robert Skejić 150 kn * Ob. Perić u spomen + Mare, Pješivac 2000 kn + 2000 kn * Župa Sv. Franje – Dobrinja, Sarajevo 200 KM * Župa Presvetog Trojstva, Blagaj – Buna 1600 KM

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Ankica Jurić, 50 KM * Obitelj Banović 210 kn * Lucija Dančević 50 kn * Iva Miličević 150 kn + 200 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Ruža Doknjaš 30 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Lana Marković, OŠ KŠC „Sv. Josip“, Sarajevo 30,10 KM * ob. Perić u spomen + Mare, Pješivac 2000 kn * Fabijan Jakovljević, Bistrica kod Bugojna 100 KM * Milka Barnjak, Bistrica kod Bugojna 100 KM * N. N. Vogošća 25 KM * preč. Mijo Nikolić, Sarajevo 500 KM * Dragica Dada Lopin, Aladinić 50 KM * Matija Knežević 25 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJU:

N. N., Vareš 20 KM * N. N., Jajce 50 KM * Župa Svih Svetih, Livno 500 KM * Kate Izdanović, Jajce 50 KM * Marija Puharić 40 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

N. N., Vogošća 40 KM * Sandra Šukanc 300 kn * Služavke Malog Isusa, Dubrovnik 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMON-SKIM OTOCIMA:

Ob. Perić u spomen + Mare, Pješivac 2000 kn * N. N. 450 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Ružica Medvarić Bracko 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIU:

Matija Knežević 25 EUR * Nada Hrga 300 kn * M. V. 400 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Katarina Vajdoher 100 kn * Matija Knežević 25 EUR * Igor Pivac 500 kn * N. N. 100 kn * Marin Babić 200 kn * Stana Prskalo 150 kn * Marin Babić 200 kn * Lidija Marković 20 kn * Romano Tripalo 150 kn + 150 kn * Ružica Medvarić Bračko 100 kn * Srećko Botrić 150 kn * Domagoj Burić 100 kn * Marija Barić 15 kn + 20 kn * Milan Čogelja 50 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Župa Žedno Arbanija 20.000 kn * Matija Knežević 250 kn * S. Angelina Tokić 150 EUR

ZA AKCIU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Preč. N. N., Sarajevo 2000 kn * Grgo Kvesić, Široki Brijeg 25 KM * Župa Stup, Sarajevo 600 KM * Župa Rođenja BDM, 113 KM * Župa sv. Mihaela, Gračani 1.200 kn * Župa Oroslavje 1.270 kn * Župa Navještenja Bl. Dj. Marije, Velika Gorica 3.240 kn * Natko Blagojević 100 kn * Mirna Pošćić 100 kn * Branka Valešić 100 kn * Marija Bunjevac 50 kn * Stjepan Đurinić 50 kn * Slavica Filajdić 100 kn * Marija Pajan 100 kn * Marina Vidak 50 kn * Mila i Davor Krizmanić 100 kn * Karmela Raić 100 kn * Andrija Miličević 2.000 kn * Mladenka Lovrović 200 kn * Hrvoje Došen 50 kn * Milica Coh 50 kn * Božena Totić 50 kn * Milka Kamenščak 50 kn * Nino Bilčić 300 kn * Ana Mijatović 50 kn * Žana Bekavac 50 kn * Marija Blagus 200 kn * Dubravka Franic Martinović 200 kn * Dragutin Filipčić 40 kn * Mirjana Čižmešija 100 kn * Josip Štaba 100 kn * Tihana Žgaljić 200 kn * Župa Sv. Ilije Proroka, Orubica 400 kn * Marijana Petković 5 kn * Ivanka Janečković 100 kn * Ada Šišović 100 kn * Obit. Reljac 100 kn * Luca Radman 20 kn * Katarina Bogović 100 kn * Zlatko Rukav 50 kn * Matija Subašić 100 kn * Anica Pušić 50 kn * Župa Sv. Leopolda Mandić, Koprivnica 2.100 kn + 200 kn * Obitelj Majić 100 kn

ZA MASLINOVE GRĀNCICE:

Župa Presvetog Trojstva, Novo Sarajevo 250 KM * Župa Uzvišenja sv. Križa, Osijek 2.000 kn

ZA POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Karmel, Sv. Josipa, Breznica Đakovačka * N. N., Šibenik * Lidija Miler * Eko Veteran, Zagreb * Uredi Ordinarijata Riječke nadbiskupije * Župa sv. Terezije od Djeteta Isusa, Rijeka * Župa sv. Ivana Krst., Škurinje – Rijeka * Tomislav Borovac 100 kn



Spomen na vlč. Vladimira Krizmanića

Vlč. Vladimir Krizmanić, svećenik Riječke nadbiskupije, preminuo je u 81. godini života i 56. godini svećeništva, 25. listopada 2015. u Rijeci. U župnoj crkvi sv. Terezije u Ravnoj Gori sprovodnu svetu misu i pogrebne obrede na mjesnom groblju, uz nazočnost brojnih svećenika i mnoštva vjernika, predvodio je 27. listopada riječki nadbiskup Ivan Devčić.



Nadbiskup je rekao da je svaki svećenik koji je pošao za Kristom, obećavši poslušnost njegovoј Crkvi, iskusio radost i žalosti, blagoslove i poteškoće na tom putu za Isusom. Vlč. Vladimir Krizmanić uvijek je spremno išao na povjerene mu službe. Nastojao je poput pšeničnog zrna umrijeti sebi i svojoj volji, da bi donio obilat rod u svojem svećeničkom služenju. Posljednje godine proveo je u Svećeničkom domu u Rijeci, gdje je 2010. dočekao svoj zlatomisnički jubilej – 50 godina svećeništva. Uvijek je vedro i radosno pozdravlja sjemeništare, radujući se budućim svećenicima koji će uskoro krenuti u Kristov vinograd, pa i župe gdje je i on sam djelovao, rekao je nadbiskup.

Vlč. Krizmanić rođen je u Lukovdolu 18. lipnja 1935. Pohađao je gimnaziju u Pazinu, gdje je nastavio i bogoslovni studij. Zareden je za svećenika 2. travnja 1960. U prvih nekoliko mjeseci svoje svećeničke službe pomagao je u župama u Hreljinu, Krasici, Paraputnjaku, Kostreni, Divjakama i Mrkoplju. U jesen 1960. postaje duhovni pomoćnik u Župi Mrkopalj, gdje je ostao dvije godine. Prvu župničku službu dobio je 1962., u Župi Brod Moravice, a 1965. imenovan je župnikom u Kosinju. U Župu Ravna Gora došao je 1977., gdje je služio kao župnik do 2008. godine, kad je nakon 31 godine svećeničkog djelovanja u toj župi umirovljen.

Za vrijeme župničke službe u Ravnoj Gori, od 1985. do 2005., obnašao je i službu dijecezanskog ravnatelja Papinskih misijskih djela u Riječkoj nadbiskupiji. Redovito je sudjelovao na godišnjim skupštinama Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela (PMD) te svojim raspravama pridonosio širenju misijske svijesti i odgovornosti u našoj Crkvi. Poticao je svećenike i vjeroučitelje na misijsku suradnju i provodio misijske smjernice i aktivnosti u Riječkoj nadbiskupiji. Posebno se radovao ljetnim susretima misionara i misionarki, na kojima su sudjelovali i dijecezanski ravnatelji PMD iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Na tim višednevnim okupljanjima misionari su izlagali o svojim bogatim misijskim iskustvima o rastu i napretku mladih kršćanskih zajednica. U druženju s misionarima širili su se misijski obzori vlč. Krizmanića, obnavljao se njegov vjernički i svećenički zanos te ga je to vodilo prema predanu misijskom djelovanju. U kolovozu 1996. organizirao je u Župi Ravna Gora, gdje je tada bio župnik, susret misionara, na kojem se okupilo njih devetero, iz više afričkih zemalja. Zahvalni za život i svećeničko djelovanje vlč. Krizmanića, molimo da se umnože plodovi njegova pastoralnog služenja.

MISIJSKA KRIŽALJKA – STUDENI 2015.

Radosna vijest	Oholnik	Velikih očju	Rijeka u Italiji	Ilija	Pregledan	Hunski vođa	Dušik	Pravilo	Augustin	Rijeka u Rusiji	Plakati	Aluminij	Radosna vijest
Naš novi i stari misionar	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>				
Svećenošta	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>				
Naš misionar je redovnik	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>				
Otec (slov.)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Bolest (tur.)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Takvi (prov.) Žemlja u koju ide misionar	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
				Pokazna zamjenica	<input type="text"/>	<input type="text"/>	UG Upitna riječ	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Ptić Kraj zemlje	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
				Prvo slovo abecede	<input type="text"/>	Filitj To (eng.)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Nota
				Konac	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Ne (eng.) Tona	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Mjera za površinu E	<input type="text"/>	<input type="text"/>
				Radosna vijest	Misija u koju ide misionar	<input type="text"/>	Istok (str.)	<input type="text"/>	<input type="text"/>				

Rješenja iz prošlog broja: SVETA MALA TEREZIJA, FRANCUSKA, ALENCON.

